

АННА ЯРОСЛАВНА – КОРОЛЕВА ФРАНЦІЇ

Недавно в пресі згадувалось, що Єпархія св. Володимира Великого Української Католицької Церкви у Франції із своїм єпископом Всечеснішим Борисом Гудзяком та українська громада Франції купили церкву монастиря св. Вікентія, що в місті Сенлі поблизу Парижа. Цей монастир і церква були засновані 1060 року Анною Ярославною, донькою князя Ярослава Мудрого і жінкою короля Франції Генриха I.

Шлюб Анни з королем Генрихом, як і коронація Анни, відбулися 1051 року в Реймській катедрі. Як частину посагу Анна привезла із собою слов'янське Євангеліє, яке в історії відоме під назвою Реймське Євангеліє, що його Анна подарувала катедрі в Реймсі. Згодом всі французькі князі складали присягу на цьому Євангелії під час своєї коронації. Частина цього Євангелія – Місяцеслов – був збережений у Реймській публічній бібліотеці. Недавно директор цієї бібліотеки подарував фотокпію оригінального рукопису українським науковцям та дав згоду на його передрук. Передрук Реймського Євангелія був виданий 2010 р у Львові.

Коли король Генрих I помер, його сину Филипу було вісім років. Малолітній Филип був коронований і став управителем держави під регентством своєї мами Королеви Анни і графа

Балдуїна. Анна була першою королевою Франції, яка керувала державою замість малолітнього сина.

Виростаючи у могутній і висококультурній державі, у княжому дворі Ярослава Мудрого, Анна, як на ті часи, одержала високу освіту. Вона вміла писати і читати, і знала п'ять мов, включаючи латину і греку. Згідно з французькими істориками, її дивувало те, що більшість членів французького королівського двору не вміли ні читати, ні писати. Анна, з її блискучим інтелектом, була добре обізнана в політиці і брала активну участь в державних справах. Існують документи, на яких бачимо підпис Анни кирилицею – Анна Рина. Безсумнівно король Генрих високо цінував інтелектуальні та політичні вміння Анни тому що на указах, які він видавав, було додано: "з одобренням моєї жінки Анни" або "в присутності Королеви Анни".

У місті Сенлі знаходилася королівська резиденція. Тут Анна проводила багато часу. Очікуючи народження першої дитини, Анна зробила обітницю Богу побудувати монастир і церкву, присвячену св. Вікентію. Саме цю церкву монастиря і придбала Укра-

їнська Католицька Єпархія у Франції і назвала її церквою Святих мучеників Бориса і Гліба (вуйків Анни). Згідно з повідомленнями у пресі, при церкві буде заснований Культурний Центр Анни Ярославни. Його ціллю буде представлення та поширення знань про українську культуру.

У образотворчій колекції нашого музею маємо три картини, які зображують важливі історичні моменти в житті Анни Ярославни. Ці картини - це твори відомого мистця Василя (Станіслава) Конаш-Конашевського (1914-1999). Він народився у Варшаві, студіював в Академії Мистецтв у Кракові, а також в Мюнхені і Парижі. Викладав в Інституті Прикладного мистецтва у Львові. За свої праці отримав 5 "Великих премій" і 5 золотих медалей на виставках у Франції і Польщі. У 30-тих роках за виголошення патріотичної промови був заарештований та сидів у тюрмі в Березі Картузькій. У 1947 року радянська влада засудила його на 10 літ неволь-

серію, присвячену тисячоліттю християнства в Україні, серію про Анну Ярославну та інші.

Чотири картини в нашій колекції, які зображують події з життя Анни Ярославни, виготовлені у формі великих ілюмінацій у стилі мініатюрних ілюмінацій у старовинних рукописах. Вони виготовлені на папері темперною технікою. Перша картина зображує виїзд Анни з Києва до Франції. Вона оточена лицарями, які її будуть супроводжувати, та возами, наповненими посаговими дарами та служницями. На другій картині в Реймській Катедрі відбувається шлюб Генриха і Анни та коронація Анни королевою Франції. На третій картині бачимо Анну на колінах перед Єпископом Реймської Катедрі. Вона вручає йому привезене Євангеліє. На четвертій картині Анна - Королева Франції - сидить на троні та приймає чужоземних вельмож.

Анни Ярославни життя читається, немов казка, а не як справжня історія. Вона була захоплюючою особистістю, яка відіграла важливу роль у Французькій історії. На прикінці 19-го століття Граф Монпансіє, син

ничих таборів. Після звільнення 1956 року Конаш-Конашевський емігрував у Західну Європу і жив в Мюнхені та Парижі. Згодом переїхав до Канади, замешкав у Монреалі, де й помер.

Мистець працював у ділянках монументального та мініатюрних мистецтв, застосовуючи різні техніки, такі як олія, акварель, темпера, графіка, мозаїка і різьба. Теми його творів історичного, патріотичного та релігійного характеру. Деякі теми він опрацьовував серіями. Наприклад, він створив серію з біблійною тематикою, серію з історії євреїв в Польщі,

останнього короля Франції Луї-Філіпа, поїхав до Росії на коронацію царя Александра III. По дорозі додому він заїхав до Києва та зайшов до собору Св. Софії щоб помолитися на гробі князя Ярослава Мудрого. Це, як сам сказав, зробив тому, що - дочка Ярослава Мудрого - була жінкою короля Франції Генриха I, матір'ю короля Филипа і прапрапра прабабцею французької королівської династії, до якої граф Монпансе належав.

Придбання церкви в Сенлі українською церквою та громадою Франції, засновницею якої була Анна Ярославна, це важливий крок у збереженні такої важливої історичної спадщини для грядущих поколінь. Наш Музей гордиться картинами відомого мистця, які зображують деякі аспекти цієї спадщини.

Любов Волинець

